

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. — Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Petrovgrad (Nagybecskerek),
Ropp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. — Telefon 21.

SZOMBAT, 1943 FEBRUÁR 20
72. évfolyam 41. szám

Előfizetésben:
Evente . . . . . 600 félévre 300
negyedévre . . . . . 150 havonta 50

A Kaukázusban és Krasznodarnál sikertelen támadásokkal kísérletezett a szovjet

Kurszknál súlyos vér- és anyagvesztéssel összeomlottak a bolsevisták sorozatos támadásai

Észak-Afrikában a németek folytatták sikeres támadásaikat

Berlin, febr. 19.

A megverték és legyőztek hada, most, hogy a keleti hadszíntéren a német és szövetséges csapatok, hogy elkerüljék a szükségtelen vérontást és néhány szakaszon visszavonultak, megfújták a győzelem kürtjét. A hiénák egész serege kéjelegve terjeszt különféle rémmeséket.

Nálunk is alkalmunk van hallani, hogy merészen és fennhirdetik, hogy kit fognak lemészárolni. Ki tenné jól, ha elmenekülne. A különbség mi közöttünk és a sötétben bujkáló rémhirterjesztők között az, hogy őket már legyőztük és most természetesen azt szeretnék, hogy ami nekik nem sikerült azt más végezze el helyettük. Hogy megkönnyítsék ellenségeink dolgát igyekeznek elhíttetni a naivabbakkal és beavatatlanokkal, hogy már is rosszul áll a szénánk és ezzel megtörjék hitünket a végső győzelemben. Hogy a bátran öklöbészorított kéz ne tudjon lecsapni, hanem a félelemtől hajtva kegyelmet könyörgő kézzé változzon.

Tévedések elkerülése végett meg kell nyugtatnunk a rémhirterjesztőket, hogy nem lesz alkalmuk senkit sem lemészárolni, hogy nem fogják tudni kitűzni a győzelem zászlaját. Bennünket nem lehet megfélemlíteni, mert mi tudjuk, hogy ebben a csatában csak mi lehetünk a győztesek. Mi nem teszünk fel mindent egy kockára, hanem mi ésszerűen harcolunk, mert a háboru után szükségünk van minden munkáskézre, mert mireánk fog járulna Európa ujjáépítése.

Nem ijedtünk meg és nem is fogunk megijedni, csak megismertük azokat akikkel el

kell bánunk és akikkel szemben nemszabad gyakorolnunk a megbocsátást, mert nem szolgáltuk rá. Új Európában nincs helye az alatomos kutyáknak és veszett farkasoknak.

*

A Kaukázus nyugati hegyvidékén és a Krasznodar harcterepén az ellenség összes támadásai eredménytelenek maradtak. Novo Rossijsknál a bolsevisták visszaszorultak a tengerpartra.

Az Azovi tengernél elterülő terep és Orelj délkeleti részén változatlan heveséggel folynak az ütközetek. A német csapatok Charkov városában minden hadifontosságú berendezést elpusztítottak, majd tervszerűen rendben kiürítették a várost. A város déli részén pedig ellenrohammal szétugrasztottak egy ellenséges ezredet. A légi erők Charkovnál megtámadták ellenséges mozgásban lévő rohamcsapatokat és menetoszlopokat. Kurszknál súlyos vér- és anyagvesztéssel összeomlottak a bolsevisták sorozatos támadásai.

A Ladoga tónál délre a szovjet csapatok azon törekvése, hogy a német állásokba betörjenek, sikertelenek maradtak. A német csapatok a rohamokat visszaverték. Az üt-

közetek során elpusztult 38 szovjet páncélos harckocsi. A vérvesztés is tetemes volt.

Észak-Afrikában a német csapatok sikeresen folytatták nappali támadásaikat. Repülőegységek hathatósan támogatták a gyalogszatokat és használhatatlanná lőttek elleneséges nehézsúlyú fegyvereket és szállítási eszközöket.

Az Algeri tengerővezetben a német légierő egyik raja elsüllyesztett egy 8 ezer tonnás szállítóhajót és bombatalálattal erősen megrongált egy másik hajót.

Az Algeri tenger fölött egy német tengeralattjáró 3 támadó ellenséges repülőgép közül lelőtt kettőt és a harmadikat is megrongálta annyira, hogy elpusztulása biztosra vehető.

A norvég tengerpart közelében a partvédelmi tüzérség telitalálattal elsüllyesztet egy angol tengeralattjárót. Az angol tengeralattjáró egy német hajókaraván ellen szándékozott támadást intézni.

Néhány angol repülő, az elmúlt éjjel, bombákat dobott Németország nyugati területére.

Német gyorsrepülők meglepetésszerűen megtámadták Anglia déli és délkeleti részét, valamint előőrs hajókat a tengerpartvidéken.

Giraud és de Gaulle között áthida hatatlan ellentétek vannak

London, febr. 19.

Már több ízben megkísérelték Giraud és de Gaulle között az ellentéteket elsimitani.

Legújabb híradások szerint az illetékesek meggyőződtek,

hogy a két ellenfél között olyan ellentétek vannak, hogy azok elsimitása a jelenlegi körülmények között a lehetetlenséggel határos.

A magyar külügyi bizottságok összehívása

Budapest, febr. 19.

A magyar alsó és felsőház külügyi bizottsága közös tanácskozása péntekre behívást kapott. Kállay külügyminiszter, a külügyi helyzetről fog beszámolót adni.

A kormányzó nejeének gyűjtési auciója

Budapest, febr. 19.

Horthy Miklósné a kormányzó nejeének január elsején, a frontharcosok családjainak megsegélyezésére indított gyűjtése, eddig 8 millió pengőt eredményezett. A kilátás szerint, a további gyűjtés azt az összeget, még néhány millióval szaporítja.

Kormányválság Indiában Gandhi miatt

Berlin, febr. 19.

A német távirati iroda közli, hogy az indiai alkirály miniszteri tanácsának kereskedelemügyi-, ellátási- és élelmezésügyi minisztere lemondott tisztségéről. A lemondást Gandhi éhségstrájkjával az alkirály által elrendelt rendszabályokkal áll szoros kapcsolatban, ahogy azt az indiai sajtó megállapítja.

Churchill beteg

London, febr. 19.

Londoni híradás szerint Churchill lázasan fekszik és egyelőre nem vehet részt a parlamenti tanácskozásokon.

Filov három évi kormányzásának eredményei

Szófia, febr. 19.

A Dnes bulgár lap Filov kormányelnök kiváló érdemeivel foglalkozik, amelyeket háromévi kormányelnöksége ideje alatt szerzett. Filov kormányzásának legkiemelkedőbb eseménye — mondja a lap az, hogy sikerült neki Boris király körül tömöríteni az egymással ellenzékieskedő pártok híveit és így a nemzeti egységet megteremteni. Ezzel arra az utra vitte a bulgár népet, amelyet a király bő'cs előrelátása kövelesre mutatott. Filovnak második nagy érdeme az, hogy a földművesosztály helyzetének lényeges javulását tudta megteremteni.

Illúziók nélkül

Az élet s a halál ormain járnak ma a világ népei. Az élet fényessége és a halál sötétsége úgy fonódnak egymásba a földteke roppant palettáján, mint Holbein „Haláltánc”-ának fekete s fehér tónusai. Ebben a démonikus küzdelemben meggyötört és megittasult népek halálos erőfeszítéssel vívják harcukat. Ha a népek szíveire tehetnénk kezünket, hogy kitapintsuk, milyen vágyak, milyen eszmények és ábrándok telítik a népeket, vajon mit dobognának ezek a szívek? Bizonyára a nagyság, a hatalom és a jövődó dallamát. Azt az éneket, ami nélkül nehéz csatasorba állni s oly nehéz volna felsorakoztatni a százezreket és milliókat, hogy a jövődó érdekében mérhetetlen áldozatokat és szenvedéseket vállaljanak.

Mi is halljuk ezt az éneket, más és más nagy népek szívverésének indulóit. Gyakran olyan erősen és olyan fenségesen, hogy magával ragadnak akkordjai, harmóniai és díszharmóniai egyaránt. Ki tagadhatná, hogy a nagy népek szívdobogásának ütemére zengő induó megrázó élmény azok számára is, akik helyzetüknél és népük sajátosságánál fogva kívül maradtak azoknak az eszményeknek, vágyaknak és ábrándoknak a mámorán, amely nélkül oly nehéz volna milliós tömegeket ökszehangolni? Mi magyarok átérezzük ezt a mámort, ezt a szenvedélyt, bár szívünk más ritmusra dobban. Megértjük és tudjuk, hogy a nagy dolgok teremtésének hegeli szenvedélye mekkora erőforrása lehet egy népnek, amely elég erős és hatalmas ahhoz, hogy a maga számára avatkozzék bele a világtörténelem dolgaiba.

Ez a megértés és átérés a magyar társadalom némely rétegében már-már olyan fokúvá vált az elmúlt évtizedben, hogy szívünk saját ritmusával tévesztetjük össze azt a zengést, amely azonban a Kárpátok medencéjében sohasem lehetett más, csak visszhang. Visszhangzani pedig más, mint énekelni. Akik össze-tévesztik ezt a visszhangzást a nemzeti lélek belső zengésével és a magyar szív ritmusával, voltaképpen olyan illúziókban élnek, amelyek benső és lényegszerű rokonságban vannak a múlt század magyar illúzióval.

A magát szép álmokban hintázní szerető Hunnia férfiai ök, lelki továbblélei és hordozói azoknak, akik a közügyek vitelében felhasználták a tartalmatlan vágyak lidércfényét a sokaság elbűvölésére s az illúziók tüzes Illés-szekerén akarták elragadni az országot az utópiák Magyarországaiba. Ott akarják folytatni, ahol lélekszerinti elődeink. Lehet, hogy ezekkel nincsenek történelmi barátságban. Ma talán küzdenek emlékeink ellen, korholják és gáncsolják őket, de amit csinálnak, az csaknem ugyanaz az álomkergetés, mint dicsőített vagy megtagadott elődeiké. Emlékezzünk csak vissza azokra az illuzionistákra, akik talán ragyogó koncepciók kedvéért próbálták lerántani a magyarságot a valóság talajáról. Emlékezzünk azokra a magyarokra, akik a nyelv nemzet-fanatikusaként a magyar államnyelv bevezetésével és a polgári szabadságjogok kiterjesztésével elintézték a nemzetiségi kérdést a korszerű jogrendszer becikkelyezésével pedig a magyarság

Japán jelentős csapást mért az ellenséges légiereire

Tokió, febr. 19.

A Domei iroda közli a japán főhadiszállás jelentését, amely szerint a Salamon szigetekenél a japán légi és tengeri erők, valamint a légelhárító tűzerege február 10. és 15-ike között 64 ellenséges repülőgépet lőtt le és egyet súlyosan meg rongált. Több ellenséges hadifontosságú üzemet meg rongáltak. Két japán repülőgép nem tért vissza.

A Csendes óceán déli részén február 1. és 15-ike között 4 ellenséges repülőgépet lelőttek és ötöt a földön semmisítettek meg. Japán repülő nem veszett el.

Az Aleuti szigetekenél február 10. és 15-ike között öt repülőgépet lelőttek és kettőt a földön semmisítettek meg. A japánoknak nem volt veszteségük.

Az USA Távolvelelen toboroz katonát

Washington, febr. 19.

Az Egyesült Államok Távolvelelen önkénteseket toborozott. Washingtoni híradás szerint az önkéntesek azonban

igen gyéren jelentkeztek, ezért a jelentkezési határidőt eltolták. A propaganda igen erős, de ugylátszik sikertelen, mert az USA még fokozni kívánja a propagandát.

Amerika élelmezési nehézségekkel küzd

Washington, febr. 19.

Washingtoni híradás szerint, az USA-ban az idén átlag 25 százalékkal kevesebb élelmiszer cikk van, mint az elmúlt évben.

Az Egyesült Államok kénytelen szövetségeseit élelmezni. A német tengeralattjárók pe-

dig olyan pusztítást végeznek a szállítmányokban, hogy a többszörösét kell küldeni az igényelt cikkeknek és még sem tudják az igényeket kielégíteni.

Az Egyesült Államok polgárai igen elégedetlenek a hadvezetés módzataival, mert eddig csak negatívumokat produkált.

gazdasági elmaradottságán vételek segíteni. Nem a negyvennyolcas kor szak nagyjaira és gondolkodó főire gondolok, mint ahogy a harmincmillió magyar ábrándjéért sem lehet felelőssé tenni azokat, akik az asszimilálódk ezrei mellett a kivándorló tömegeit is észrevették. Azokra az illúzióval etetett tömegekre gondolok csupán, akik boldogan megelégedve az ábrándok varázslatával, szemünkben rózsaszínű hállyoggal tekintettek körül a magyar világban. Ugyanazok az álmodozók, akik a századfordulóban harmincmillió magyarságról beszéltek, tízenyolcban már a magyar Svájc doktrínáiban látták a megváltást. Csak álomhabzsolók lendülhetnek ekkorát a történelem hintáján, mint ez a magyar nemzedék.

Az eszméket és az illúziókat gyakran nehéz megkülönböztetni. Csak igen józan fő és igen világos értelem tudja szétválasztani az eszmét az illúziótól, az eszményt az ábrándtól, nem csoda tehát, ha a töregek lelkében gyakran még az igazi eszmékből is illúziók válnak, mert azt hiszik, hogy a szellemet két kézzel lehet megragadni. A tömeglélektan tanítása szerint az emberek sokaságának megszervezéséhez mozgásba hozásához eszményekre épp-ugy szükség van, mint indulatokra. És valóban, a történelem nagy változásai mögött nem csupán érdekek és biológikus vagy anyagi erők állottak, nem eszmények és a nő

göttük felduzzadó indulatok is. Vanak idők, amikor a népek úgy érzik, hogy a Gondviselés az ő kezükbe tette a cselekvés törvényeit. Ilyenkor születnek meg a nagy nemzeti, vagy népi ideálok, ilyenkor forronganak a szenvedélyek s egy-egy meghatározott gócpontból kiindulva, az összeütközések és változások gyötrelmes gyűrődésekké vonulnak végig az emberiség testén. Ami azonban életető eszmény lehet nagy és hatalmas népeknél, az a kisebb hatalom számára csupán illúzióvá korcsosul. Az eszméből illúzió lesz, az eszme énekből pedig silány visszhang.

A megáradt történelem hullámverésében roppant veszélyek dübörgését halljuk messziről. Csak egyet tehetünk, hogy bátran szembenézzünk ezzel a hullámmal, hogy tisztán lássuk fenyegetését és irányát. anélkül, hogy most esztelenül belevetnének magunkat.

Ilyen viharásban csak olyan kapitányok állhatnak a kormány mellett, akiket nem kap el a szél s akiket nem ejt meg, az ár, akiket nem varázsol meg a vihar ereje, hanem józanul, hidegen és keményen, mindig újra és újra a meglátott és akart cél felé vezetik a hajót.

A magyar célokat nem téveszthetjük szemünk elől, ha a vihar orgonálásában is csak a magunk szívének dobbanására hallgatunk és a valóság iránytűjét sohasem ejtjük ki a kezünk közül.

Ecce, a mai bánáti magyar ifjuság egyik zsenge példánya

Levelező-lapon mutatkozott be, alig néhány sor írásában. Verseci származású. Az ottani gimnázium III. osztályának a tanulója. Lapidálásában arra kéri egy ifjusági magyar képes folyóirat szerkesztőjét: ne közöljön a lapban politikai cikket. Kérelmet nem indokolja. Kiserejük meg tehát kideríteni, mért nem kell neki a politika.

Az ifju a III. gimnázium tanulója, tehát alig lehet több 14 évesnél. Bizonyos, fogalma a politikáról, még csak igen szűkhatáru. Ösztönösen azonban érzi, hogy az valami nem sima, tiszta és így annak olvasása idegenkedést vált ki zsenge lelkéből. Aki tudja, mi is a politika lényege és célja, az a gyerek ösztönös idegenkedését helyénvalónak fogja találni.

A politika szó — mint a legtöbb idegen szó — görög eredetű és alapjelentése: „Az államvezetés tudományának összessége.” Bismark, minden korok egyik legnagyobb mestere az államvezetésnek, tehát politikának, erősítette, hogy a politika nem csak tudomány, hanem művészet is. Az államvezetésnek, vagyis politikának csakugyan tudónak és művésznek is kell lennie, vagyis államvezetési tehetséggel megáldott művésznek. Annak a tudomány-művészeti alapon üzött politikának velejárója, összetevője a politika szó sokféleségű képletes értelme is. Azok a képletes értelmek pedig: cselfogás, agyafurtság, megtévesztés, becsapás, gáncsvetés és bizony, minden szépietés nélkül mondva, néha szemérmetlen csalás. A legtöbb politikus föl is használja azokat a fegyvereket, módokat. Machiavelliről az olasz államférfi, kancellár és történetíróról is úgy tudja a történelem és szájhagyomány, hogy politikájában azokat az egyébként éppenséggel nem rokonszenvesnek mondható módokat és fegyvereket majdnem valamennyit föl is használta az államvezetésében. Amikor ezt számunkérték tőle röviden megadta a magyarázatot: „Mindent az állam érdekében.”

Már most, bizonyosra vehető, az verseci III. oszt. gimnazista még nem tudja, hogy a politika konyhán milyen alkatrészekből, milyen módon szitalják keverik, gyurják, dagasztják, élesztik és sütik a politikának nevezett tésztát. Az ifju azonban mégis érzi annak zavarosságát és szüzi tiszta lelke tiltakozik az ellen, hogy ifjusági folyóiratban eléje tálalják. Más akar. Más írásokból akar okulni és tanulni. Az iskolában ugyan megkapja azt, amire vágyik. De, amit ott kap, az csak az alap. A látó és ismeretköre azonban ott bővül, amikor a neki szánt, vagyis, folyóiratban olyan részleteket is tárnak eléje a történelemből, irodalomból, természettanból, földrajzból és más tanulságos írásokból, amelyek nincsenek, de nem is lehetnek az iskolai szűkre szabott tananyagában.

Örülni kell tehát annak, hogy a bánáti magyar ifjuság soraiból jelentkezett egy, akinek rövid néhány szavában lelkébe engedett látni. Amihez azt a reményt is hozzá lehet fűzni: ilyennek kell a bánáti mai ifju mentalitásának lenni, a szebb és jobb magyar jövő érdekében.

—más.

A bulgár vasutügyi miniszter szövege munkásaihoz

Szófia, f. br. 19.

Radoszavlov bulgár vasutügyi miniszter a szófiai állami vasutakban a munkásokhoz beszédet mondott, amelynek során kifejtette, hogy Németország, Olaszország és Japán népük egzisztenciájáért küzdenek. A kapitalizmus bolsevizmus természetellenes szövetsége össze fog omlani, mert gondokozásmódjuk egymást megghaduzdolja. Akárhogy erőlködnek, az igazság győzelmét nem tudják új megállítani.

A görög állami tisztviselő megsegélyezése

Athén, febr. 19.

A görög Kathemerini című lap vezető helyen foglalkozik a kormányhoz azon intézkedéseivel, amelyek célja az állami tisztviselők anyagi helyzetének följavitása volt. Azzal az alkalommal a lap méltatja a Németbirodalom és Olaszország különmegbízottjának közreműködését a görög nép hathatós ellátása érdekében és megállapítja, hogy az kiváló sikerrel járt.

Zsidó tanulók fölvetelének korlátozása

Szófia, febr. 19.

A bulgár hivatalos lapban a zsidó ügyek biztossága által kiadott rendelkezés szerint olyan bel- vagy földi iskolába, amelynek korlátozott a tanulók száma, ezenul nem szabad zsidót fölvenni. Olyan bel- vagy külföldi iskolába pedig, amelyek korlátozatlan a tanulóinak száma, csakis a biztosság engedélyével lehet zsidót fölvenni.

Uj iparág Amerikában

Berlin, febr. 19.

A londoni „Economist” című lap hírt ad arról, hogy Amerikában egy új iparág indult nemrég és rövid idő alatt erősen föl is lendült. Az élelmiszerekből kivonják a vízértalmat, hogy így porrá zsugorodva kevesebb helyet foglaljanak el. Erre a módszerre azért van fokozott mértékben szüksége Amerikának, hogy a háború folyamán elszűnyesztett hajóúrtartalom következtében beállott szállítási nehézségek áthidalhatók legyenek.

Igy például 4994 gram tejből a víz kivonása után 494 gram tejpor marad. A tejport előállító gyárak száma Amerikában ma 320. Hogyha 1816 gram nyers húst vízmentesítnek, abból 454 gram huspor marad. Körülbelül ilyen arányban veszítenek sünyükből a többi élelmiszerek is.

Ezzel az eljárással a csomagolásnál is rengeteg pléhdoboz, hordó, láda szükségtelenül lényeges a megtakarítás.

Ilyenek vagyunk...

Rozi...

Egyszerű, mindenregegyesség nélküli név. De azért sokatmondo név. Elég csak kimondani, vagy leírni és már is tudjuk, hogy akit így hívnak, az nem lehet más, csak cseléd. Erdes ez a név a maga hangzásában. Szinte göromba. Sőt még annál is szomorubb. Érdektelen. Már már közömbös megjelölése annak a valakinek — a Rozinak. Rozilegtöbb ször alig létező kivétellel, a falu szülőtte és majdnem kivétel nélkül a magyar falu szülőtte. Rozi, mint név is, de mint személy is, egy kész fotográfia. Alacsony, zömök leányszemély. Akiről azt mondják, tenyeres talpas. Foglalkozására nézve mindenés. Ő az, aki mindent megcsinál. Rozi mindent elvégez. Mert mást nem tehet. Annyira van, hogyha egy mindenre van szükség, hát rögtön Rozira gondolnak. És ezt épen Rozi tudja legjobban. Tudja, hogy neki menni kell, ha hívják. Sőt nagyon örül, ha hívják.

Rozi faluban, annak is a végén születik. Putriban. Mikor megszületik, nem nagyon kényeztetik el. Átlag tíz Roziból öt megmarad. Az ötből tán kettő is, még iskolába is jár. Egy, esetleg két osztályt. Így hát nem sokat tudnak a betűk fénylő világából. Rozi anyja is Rozi volt. Azért igen jó nevelője a kis Katinak. Nem kényeztetik el. A nyolc éves kis Rozinak már legtöbbször komoly dolga akad. Valamelyik éjjeli baktek felveszi libapásztorinak. Később, ha szerencséje van, még valamelyik falusi uriemberhez dajkának is elkerülhet. De akkor már Rozi el is érkezett földi hivatásának küszöbére. Szolgáló lett. Cseléd.

S aztán? A többi már egészen egyszerű dolog. Évek mulva egy falusi bucsu, vagy városi vásárnapon a vásári fotografus sátorába félve besurran egy zömök leányzó. A szépségről azonban Rozinak saját véleménye van. Nem magára gondol, hanem a munkájára. Amellyel majd odaáll holtáig egy hozzá hasonló életű ember mellé, az András mellé. Akivel, ők ketten, keményen állják a harcot az új kis Rozikért és Andrásokért. És ezért, mikor megkapja a fényképét — neki valóban fénykép az a fénytelen, homályos arcu, ismeretlen leánykép — valami elképzelhetetlen remegéssel ír le rá egy szót, ami neki az elképzelhető mindent jelenti a földön. Csak annyit bizonyít vele, ezt én adom, aki mindig helyt áll, a Rozi.

Rozi élete azonban kezd valóban fénykép lenni. Rozi élni kezd. Sőt Rozi könnyesen nehéz életén át magyar életünk is új erővel lesz szebb és ragyogóbb. A magyar ur és a magyar paraszt közötti viszony kedvelt alapja volt azoknak a törekvéseknek, amelyek a magyar nemzeti életet támadták. Sok minden szempontból bíralták a magyar ur és paraszt viszonyát. És sajnos, egy rettenetesen szomorú nemzeti szerencsétlenségnek kellett jönni, hogy világossá legyen — a történelmi magyar ur és paraszt között nincs és nem is volt különbség soha! A különbséget azok csinálták, kik sem a magyar urat, sem a magyar parasztot látni sem akarták. A nemzetközi tökerendszer képviselőinek volt érdeke a magyar urat elválasztani a magyar paraszttól, hogy mindkettőt annál könnyebben hajthassa kizsákmányoló igája alá. A magyar erő mindenkor alapja, nem-

zeti létezésének igazi biztosítéka a magyar földbirtok volt. A magyar földbirtok pedig az ur és a paraszt életén át nemzeti erő és élet volt. Az ur és a paraszt gyengítése a nemzetközi tőke célja volt és gyengítette is őket, ahol és amikor tette és végre Trianonban el is érte célját nagyrésztben, a magyar földbirtok és rajta át a magyar ur és paraszt a nemzetközi tőke rabja lett. Röviden: Rozija lett. Gazdaságilag és szellemileg egyaránt elnyomott lett. És ebben a szolgaságban igyekezett a nemzetközi szellemiség a magyar ur és paraszt közzé éket verni minél mélyebben, minél végzetesebben. A liberális nemzetköziség vészthozó uralma különösen 1868 tól vált veszélyessé. Ettől kezdve céltudatosan rombolta a magyartörténelmi erőket. És a világháború befejeztével és attól kezdve 1938 ig, a magyar élet anyagilag és szellemileg is nagyrésztben, szinte a megsemmisülésig szegényedett le.

Az élet szavát kell meghallgatnunk, ha az életet ismerni akarjuk. Valamikor a magyar parasztság előtt minden kapu nyitott volt fölfelé. A nemesség, sőt a főnemességig is. A nemzeti magyarság kebelén belül a magyarság minden tagja magyar volt s mint ilyen, ha érdeme volt, a felemelkedés nyitott utja állott előtte. Mátyás király korában a magyarság Európa egyik vezető nemzete volt. Mert nemzeti ereje egységes volt. A Habsburgok uralma idején lépett idegen elem a magyar ur és paraszt közé. Ez az idegen elem megakadályozta, sőt majdnem teljesen elzárta a magyar parasztság felemelkedését a vezető rétegbe. Nem csoda hát, hogy a magyar parasztelidegenkedett ettől az idegen uri rétegtől, amely valóban ellenségesen nézett a magyar parasztra, akinek természetes magyar jogait vette el, mikor a fölfelé vivő utat nem is tehetségével, hanem idegen származása alapján magának foglalta le. Az 1867-i kiegyezés után a helyzet még csak rosszabbodott. Mert akkor, a már eddig is visszszorított magyar parasztság értelmi érvényesülése elé a nemzetközi tőke liberális demokrata hazug jelszavai alapján, gazdaságilag kitűnően megszervezett új idegen elem törtetett a szegény magyarság elé. S a magyarság, ha adott is tanult ifjakat a közélet számára, azok ott csak egészen alárendelt szerepeket tölthettek be. A magyarság sorsát idegen elemek irányították. És természetesen nem a történelmi magyarság utján. Mert a történelmi ut az idegen elemektől kiméletlen érvényesülésről való lemondást követelte volna meg, az egyetemes magyarság javára. És a magyarság borzasztó árat fizetett. Rozi a magyar sors feledhetetlen szobra. A magyar megmaradás, a magyar jövő erős biztosítéka. Mert minden megpróbáltatás mellett is vállalta és vállalja magyar sorsát. Sőt az a méltóságos emberi nyugalom, mellyel magyar sorsát viselte, a történelmi magyarság igazi magyarságává teszi őt. Felbecsülhetetlen az a szolgálat, melyet ő, mint magyar asszony és anya adott a magyarságnak.

És ez az ő áldozatos magyar asszonyisága és anyasága melyik magyart választhatná el a magyarság törhetetlen életbizalmától — Rozijától?!

Kristály István

HIREK

Vasárnap	Febr. 28 nap
14	Kat. Bálint Prot. Bálint
Hétfő 15	Kat. Fausztin vt. Prot. Fausztin
Kedd 16	Kat. Juliánna sz. Prot. Juliánna
Szerda 17	Kat. Donát vt. Prot. Donat
Csütörtök 18	Kat. Simon vt. Prot. Konrád
Péntek 19	Kat. Konrád hv. Prot. Zsuzsánna
Szombat 20	Kat. Aladár Prot. Almos

Ma a Topka (volt Kollároch) gyógyszerártár (Kraljica Marija ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszerártár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvos Petrovgrad (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától hétfő reggel 6 óráig dr. Sztakity Momir, lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Előléptetés. A minisztertanács a belügyminiszter előterjesztésére Kern Ervint, a nagybecskereki szolgabíróság főtitkárát tanácsos-sá előléptette.

Gachal János református püspök Versecen. Az elszakadt bánáti református egyházmegye új püspöke Gachal János február 14-én meglátogatta a verseci egyházközséget. Ez alkalommal Istentiszteletet tartott a református templomban, a melyen megindító szavakkal emlékezett meg a bánáti egyházmegye elszakadásáról és megkönyeztetően tolmácsolta a zombori református nagygyűlésen elhangzott bucsuszavakat a régi, az anyaországba visszakérült lelkésztársaktól. Ugyanekkor ünnepélyes külsőségek közt megkeresztelte a verseci református lelkészpár Békassy Zoltán lelkész ifju feleségének elsőszülött fiúgyermekét. Az ünnepi Istentisztelet és keresztelőkön megjelent Jeszenszki Ferenc a DMKSZ elnöke, az egyesület verseci vezetőségének valamennyi tagja, s a református hívőkön kívül még számosan a verseci magyarság köréből.

A tavaszi földmunkák biztosítása Magyarországon. A magyar földművelésügyi miniszter köriratot bocsátott ki az ország földműves munkátvállalókhöz, amelyben azoknak kötelezővé teszi a jelentkezést az illetékes munkaközvetítő hivataloknál összeírás céljából. A jelentkezési határidő március 1.

Vakárma. Csütörtök este 6 óra tájban megkondukt a tüzetjelző vészharang. A toronyór a tüzoltóságnak a Németvégsor irányát jelezte. A tüzoltóság rögtön kivonult a vészvonatokkal, kiért egészen a Bagyas házsoráig, majd Aradácig és ott állapította meg, hogy a tűz valahol a Tiszánál, vagy azon túl lehetett.

Idősebb férfi keres
buforozott szobát
március hó 1-ére.
Ajánlat a kiadóhivatalba adandó le. 171

DMKSz hírek. A DMKSz. központi irodája értesíti tagjait, hogy az „alapító tagdíjat” f. év február hó 1-től kezdve 3000 dinárra emelte fel. Egy öntudatos magyar testvérünk Bohotzky Károly helybeli kefékötőmester f. hó 13-án Szövetségünk alapító tagjának jelentkezett és 3000 dinárt be is fizette a központi pénztárba. Felreértések elkerülése végett közöljük tagjainkkal, hogy ez a tagdíj emelés nem vonatkozik azokra, akik 1943 február 1-éig előt fizették be a régi 1000 dináros „alapító” tagsági díjat.

Értesítés Nagy Gizellának. Az iskolafelügyelőség értesíti Nagy Gizella becskerekeli lakost, aki az iskolafelügyelőséghez kérvényt adott be, hogy azonnal jelentkezzen a felügyelőségénél.

A nagybecskerekeli munkásbiztosító hivatal ezúton közli az érdekeltekkel, hogy a hivatal fogásza, Báthory Géza, a jövőben e hivatal tagjai részére, magánrendeléseiben délelőtt 8—11-ig rendel.

Adomány. Bohotzky Károly kefékötőmester Nagybecskerek a nagybecskerekeli ifjusági alosztály javára 1000 dinárt, a Magyar a Magyarért „Női Tábor” javára szintén 1000 dinárt adományozott. A nagylekő adományért ezennel mond hálás köszönetet az alosztály vezetősége.

Svájc anyagszállítása Törökországnak. A konstantinápolyi vilámközpont 300 ezer török font értékű villamszerelést anyagot rendelt Sváctól. A megadott árú és anyag egy részét már meg is érkezett.

Zágráb gázfogyasztása. A zágrábi magánház gázfogyasztása az előző évi gázfogyasztáshoz viszonyítva, lényegesen fölemelkedett. A gázfogyasztás az 1940 évben 12.5 millió köbcenitíméter volt, az 1942. évben pedig 19 millió köbcenitímétert. Az aránytalan emelkedés abban leli magyarázatát, hogy a tüzelőfa szükségessége miatt, sok háztartás a gázonfőzésre tért át.

Gépkocsi használatának korlátozása. A horvát Poglavnik rendeletet bocsátott ki, mely szerint ezentul gépkocsit csak hivatalos célu utakra szabad igénybe venni.

Anyakönyvi hírek. A helybeli anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek. Házasságok: Gaborov Nedeljko és Fencser Lenka, Cakó István és Nagy Rozália, Tesin Deján és Todics Milica, Csebzamin Ilja és Jurisics Radojka, Jovanovics Szilvákó és Szvilengatyin Lidia, Juanin Milenko és Jovanovics Sztevanka, Kovács Ede és Benkő Margit, Kátai András és Kurunci Mária, Szlankamenac Jován és Loparics Szlavica, Hoffler János és Fuchs Katalin Zsidai József és Szabó Mária, Sarics Szilvákó és Marcsan Gyurgyinka, Cveics Száva és Kračovanov Bosziljka, Cárán János és Kovacsev Viktoria, Sztojilkovics Miodrag és Dragosev Biserka, Ambrozy István és Fáy Terézia, Devics István és Milenov Szlavina, Beker János és Grob Paula, Lorenc Frigyes és Biegler Janka, Radu Henrik és Petkov Szmilja, Lenard János és Sarf Kristina, Geczy Kálmán és Herodek Paula, Molnar Pál és Pető Viktoria, Tarcsul Velizár és Steyer Anna, Bukossa János és Barta Mária, Szubotin Szteván és Galetin Milica.

A magyar felsőház megkezdi munkáját

Budapest, febr. 19.

A magyar felsőház meghosszabbított karácsonyi szünete után ezen a héten ismét összeül és munkáját megkezdi. A nemrég megtartott választások után a felsőház tagjainak száma kerek százzal szaporodott. A tagok száma tehát most 366. Ebből 12 mandátum még csak ezután kerül választás útján betöltésre. Az új tagok között legnagyobb részt olyan személyiség van,

aki már eddig is jelentős szerepet vitt a magyar politikában, de van olyan is, aki nem vett részt a politikában, tehát új emberek.

A képviselőház valószínűleg március elején kezdi meg a működést. Azt megelőzőleg a kormánypárt klubestélyén előzetes tervek kerülnek megbeszélésre a parlamentben meg tárgyalandó törvényekre vonatkozólag.

Ujabb letartóztatások Indiában

Bangkok, febr. 19.

Legujabb jelentések szerint a kongresszus 43 kínai tagját az elnökkel együtt az angolok letartóztatták. A kongresszusi tagok követelték Gandhi

szabadonbocsátását és több tüntető menetben is részt vettek.

Hir szerint sok kínai egyetemi hallgatót is letartóztattak, mert Gandhi mellett tüntettek.

Csungking Kina nem kaphat jelentős segílyt

London, febr. 19.

Raymond Claapper a hírlapírók előtt részletesen nyilatkozott Csungking Kinának nyújtandó segílyről.

Claapper szerint Csungking Kina nem számíthat jelentős segílyre, mert úgy szárazföldön, mint tengeren megközelíthet-

len. A szövetségesek nem rendelkeznek olyan szárazföldi támaszpontokkal, hogy eredményesen bombázhathák Japánt. Ez a körülmény azután Csungking Kinát arra kényszeríti, hogy a nagy csatát kizárólag saját erőforrásainak felhasználásával vívja meg.

Házikertek megművelése Bulgáriában

Szófia, febr. 19.

A bulgár földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a házikert tulajdonosok kötelesek kerijük terjedelmét február 20 ig illetékes községük előjáróságának bejelenteni. A községnek, azonkívül köteles minden házikert tulajdonos írásbeli kötelezettséget vállalni, hogy kertjét március 20-ig beveti főzelékfélékkel. Akinek nem áll rendelkezésre a munkaerő, annak beállításáról a község gondoskodik.

Élelmezési hivatal Nagybecskerek.

708. szám

169

Felhívás.

Nagybecskerek város tehetőseinek kötelesek teheneiket és a napi tejhozamot február 20-án reggel 8—1 óráig és február 22-iken 8—5 óráig az élelmezési hivatalban Pfälzergasse. (Sarajljina) 1. szám alatt bejelenteni.

Azok a tulajdonosok, akik a bejelentést elmulasztják vagy hamis adatokat szolgáltatnak be szigorú büntetésben részesülnek.

Az élelmezési hivatal

Hóizner

KERESEK állandó munkára
10 seprőkötőt és 20 kefékötő munkást.

VESZEK bármely mennyiségben

cirokszalmát

(magyar gyökereit)

„OMEGA“

seprő, kefé- és stukaturnád iparvállalat
Reise István, Pancsova.

Rádióműsor

Budapest I. állandó hétköznapi műsorszám

5.40 Üzen az otthon, a Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6.40 Ébresztő, torna. — 7.00 Hírek, közlemények, hang-
lemezek. — 10.00 Hírek. — 11.10 Nemzet-
közi vízjelzőszolgálat. — 12.00 Fohász,
Himnusz. — 12.40 Hírek. — 1.30 Honvé-
deink üzennek. — 2.30 Hírek. — 2.45 Mű-
sorismertetés. — 3.00 Árfojyahírek, piaci
árak, élelmiszerárak. — 4.20 Hírek német,
román, szlovák és ruszin nyelven. — 4.45
Időjelzés, hírek. — 6.50 Hírek. — 9.40
Hírek. — 11.45 Hírek.

Szombat, február 20.

Budapest I.

10.15 A Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
— 11.15 Johann Sebastian Bach: D-dur
szvit. — 11.40 Nézzünk szét élelmiszer-
kamránkban. — 12.10 Illiczy László szal-
lónzenekara. — 2.00 A Rádózenekar mű-
sorából. — 3.15 Rádózenekar. — 4.00 Mi
a nemzetnevelés? — 5.00 Akiket mindig
szívesen hallgatunk. — 5.10 Lalo: Norvég
rapszódia. — 5.20 Hangképek innen-onnan.
— 6.00 Operaismeretes. — 6.05 Az Opera-
ház előadásának közvetítése. A főmél-
tósági vitez Horthy Miklósné védnökségé-
vel, honvédcsaládok támogatására alakult
mozgalom javára rendezi a M. kir. Opera-
ház és a Magyar Operabarátok Egyesü-
lete. „Garabonciás”. Regényes daljáték
három felvonásban. Az első felvonás után:
Látogatás Lehár Ferencné. — 9.20 Berg
Lili zongorázik. — 10.10 Magyar nóták. —
10.50 Táncczene.

Vasárnap, február 21.

Budapest I.

7.30 Fohász. — Szózat. — Reggeli zene.
— 8.30 Öszinte beszéd. — 9.00 A rádió-
zenekar műsorából. — 10.00 Reformatus
istentisztelet a Kálvin-téri templomból. —
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus
Szíve templomból. — 12.15 Levente mű-
sor. — 12.55 Rádózenekar. — 2.00 Mű-
veszlemez. — 3.00 Hogyan rendezzük
be házikertünket? — 3.45 Magyar nóták.
— 5.00 Akiket mindig szívesen hallgatunk.
— 5.10 Könnyű zene — könnyű percek.
— 7.05 Jancsin Ferenc hegedül. — 7.30
Hangképek a vasárnap sportjáról. — 7.50
Orlay tánczenekar játszik a Vörös Malom-
bol. — 8.30 Télen az Alföldön. — 9.20
Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
— 10.10 Operettrejelések. — 11.25 Tán-
számok zongorán.

Rádióhírszolgálat

Magyar hírek

7.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn).
— 8.00 Olasz rádió 41, 25 rövid h. — 8.00
Pozsonyi rádió 760 méteren, csak hétköz-
nap. — 8.00 Szófiai rádió 350 méteren. —
8.00 Zágrábi rádió 276 méteren. — 5.30
Pozsonyi rádió 760 méteren. — 6.00 Olasz
rádió 41, 25 rövid h. — 6.15 Helsinki 19,
25, 31, 47, 49 rövid h. — 7.15 Dunai né-
met adók 325.4 m. (Brünn). — 9.15 Dunai
német adók 325.4 m. (Brünn). — 10.30
Olasz rádió 47, 55 és középhullám 221,
263 méteren. — 10.45 Helsinki 19, 25, 31,
47, 49 rövid h. — 11.00 Dunai német adók
325.4 m. (Brünn).

Vennék

egy jó állapotban lévő
női tavaszi kabátot
172 Cím a kiadóhivatalban

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Alapítva 1871.

A szerkesztésért és kiadásért felel
Özvegy dr. Mara Jenőné
Uri (Herren) ucca 7.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Petrovgrád (Nagybecskerek)
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.